

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2008

Julkaistu Helsingissä 3 päivänä heinäkuuta 2008

N:o 470

SISÄLLYS

N:o	Sivu
470 Maa- ja metsätalousministeriön asetus kaloissa, äyriäisissä ja nilviäisissä esiintyvien eläintautien vastustamisesta	1341

N:o 470

Maa- ja metsätalousministeriön asetus

kaloissa, äyriäisissä ja nilviäisissä esiintyvien eläintautien vastustamisesta

Annettu Helsingissä 19 päivänä kesäkuuta 2008

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 18 päivänä tammikuuta 1980 annetun eläintautilain (55/1980), 16 päivänä huhtikuuta 1982 annetun kalastuslain (286/1982) 95 §:n 2 momentin sekä eläintautien vastustamisesta eläinten kuljetuksessa 22 päivänä joulukuuta 1994 annetun asetuksen (1363/1994) nojalla, sellaisena kuin niistä on kalastuslain 95 §:n 2 momentti laissa 526/1996:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Tarkoitus ja soveltamisala

Sen lisäksi, mitä eläintautilaissa (55/1980) ja kalastuslaissa (286/1982) säädetään, kaloissa, äyriäisissä ja nilviäisissä esiintyvien eläintautien ennalta ehkäisemisestä, torjunnasta ja leviämisen estämisestä säädetään tässä asetuksessa.

2 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Vesiviljelylaitoksista pidettävästä rekisteristä säädetään vesiviljelyrekisteristä annetussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä (212/1996).

Vesiviljelyeläinten kaupasta Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä säädetään elävien kalojen, äyriäisten ja nilviäisten sekä näistä saatavien tiettyjen tuotteiden eläintautteja koskevista vaatimuksista Euroopan yhteisön sisämarkkinoilla annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (312/2007).

Vesiviljelyeläinten kaupasta Euroopan unioniin kuulumattomien valtioiden kanssa säädetään eräiden kolmansista maista tuotavien eläinten sekä niiden alkuiden ja sukusolujen eläintautivaatimuksista annetussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä (231/1997).

Gyrodactylus salaris -loisen vastustamisesta säädetään tämän asetuksen lisäksi Tenojoen, Näämämöjoen, Paatsjoen, Tuulomajoen ja Uutuanjoen vesistöalueiden suojaamisesta *Gyrodactylus salaris* -loisen leviämiseltä annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (1376/2004).

Neuvoston direktiivi 2006/88/EY (32006L0088); EYVL N:o L 328, 24.11.2006, s. 14
Komission direktiivi 2008/53/EY (32008L0053); EYVL N:o L 117, 1.5.2008, s. 27
Komission päätös 2008/392/EY (32008D0392); EYVL N:o L 138, 28.5.2008, s. 12
Komission päätös 2004/453/EY (32004D0453); EYVL N:o L 202, 7.6.2004, s. 4

BKD-taudin vastustamisesta säädetään tämän asetuksen lisäksi bakteeriperäisen munuaistaudin vastustamisesta annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (3/EEO/2003).

Kalojen ja äyriäisten kasvatukseen liittyvistä elintarvikehygieniää koskevista vaatimuksista säädetään alkutuotannolle elintarviketurvallisuuden varmistamiseksi asetettavista vaatimuksista annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (134/2006).

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 30 §:n 8 kohdassa säädetään maakunnan hallituksen tai muun maakuntalaissa määrätyn viranomaisen velvollisuudesta huolehtia maakunnassa tehtävistä, jotka tämän asetuksen mukaan kuuluvat valtakunnan viranomaiselle.

3 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *kaloilla* yläluokkiin Agnatha ja Gnatostomata kuuluvia kaloja;

2) *äyriäisillä* alajaksoon Crustacea kuuluvia vedessä eläviä äyriäisiä;

3) *nilviäisillä* pääjaksoon Mollusca kuuluvia vedessä eläviä simpukoita, kotiloita ja pääjalkaisia;

4) *viljelylaitoksella* tiloja, rajattua aluetta tai laitosta, jossa pidetään tai kasvatetaan kaloja, äyriäisiä tai nilviäisiä esimerkiksi verkkokassissa, betoni- tai maa-altaassa, muussa altaassa, luonnonravinto- tai onkilammikossa, muussa lammikossa taikka edellä mainittujen yhdistelmässä taikka haudotaan kalojen, äyriäisten tai nilviäisten mätää; viljelylaitoksella ei kuitenkaan tarkoiteta paikkaa, jossa luonnonvaraisia vesieläimiä pidetään väliaikaisesti ja ilman ruokintaa odottamassa teuras-tusta;

5) *hautomolla* erillistä rakennusta tai viljelylaitoksen osaa, jossa haudotaan kalojen, äyriäisten tai nilviäisten mätää;

6) *onkilammikolla* lampea tai muuta rajattua aluetta, jossa kalojen, äyriäisten tai nilvi-

äisten kantaa ylläpidetään istuttamalla kyseisiä eläimiä ainoastaan virkistyskalastusta varten;

7) *perkaamalla* elintarvikelain (23/2006) mukaisesti hyväksyttyä elintarvikehuoneistoa, jossa perataan kaloja poistamalla niiltä sisäelimet;

8) *perkaamattomalla viljelykalalla* verestettyä, kuollutta kalaa, jolta ei ole poistettu sisäelimiä;

9) *vesiviljelyeläimillä* eläviä kaloja, äyriäisiä ja nilviäisiä, niiden sukusolut mukaan luetuina, joita kasvatetaan viljelylaitoksessa, jotka ovat peräisin viljelylaitoksesta tai jotka on pyydystetty merestä tai vesistöistä ja jotka on tarkoitettu toimitettavaksi viljelylaitokseen;

10) *viljelykaloilla* kaloja, jotka ovat vesiviljelyeläimiä;

11) *luonnonvaraisilla vesieläimillä* eläviä luonnonvaraisia, myös mereen tai vesistöihin istutettuja kaloja, äyriäisiä ja nilviäisiä;

12) *markkinoille saattamisella* myyntiä, myös myytäväksi tarjoamista tai muuta joko korvauksetta tai korvausta vastaan tapahtuvaa luovutusta;

13) *jatkokasvatuksella* vesiviljelyeläinten kasvatusta muussa viljelylaitoksessa kuin siinä, jossa kasvatusta on aloitettu;

14) *koristevesieläimillä* kaloja, äyriäisiä ja nilviäisiä, joita pidetään tai kasvatetaan tai jotka saatetaan markkinoille ainoastaan koristetarkoituksiin;

15) *tartunnalla* lisääntyvän tai muulla tavoin kehittyvän taikka piilevän taudinaiheuttajan esiintymistä vesiviljelyeläimessä tai luonnonvaraisessa vesieläimessä taikka sen pinnalla;

16) *taudilla* yhden tai useamman taudinaiheuttajan aiheuttamaa kliinistä tai ei kliinistä tartuntaa vesiviljelyeläimessä tai luonnonvaraisessa vesieläimessä;

17) *taudille alttiilla lajilla* lajia, jossa tauti on voitu osoittaa todettujen tapausten tai taudinaiheuttajan luonnollisia tartuntareittejä jäljittelevän kokeen yhteydessä;

18) *vektorilla* vesiviljelyeläintä, joka ei ole altis taudille mutta joka pystyy levittämään tartuntaa siirtämällä taudinaiheuttajia eläimestä toiseen;

19) *epidemiologisella yksiköllä* vesiviljelyeläinten muodostamaa ryhmää tai ryhmiä,

joiden jäsenillä on suurin piirtein samanlainen riski altistua taudinaiheuttajalle joko vesityksen tai toiminnanharjoittajan toimintakäytäntöjen perusteella;

20) *lisääntyneellä kuolleisuudella* vesiviljelyeläinten selittämätöntä kuolleisuutta, joka on huomattavasti korkeammalla tasolla kuin mitä pidetään tavanomaisena kyseiselle viljelylaitokselle vallitsevissa olosuhteissa;

21) *rajoitusalueella* eläintautien vastustamisesta eläinten kuljetuksessa annetun asetuksen (1363/1994) 8 tai 9 §:ssä tarkoitettua aluetta;

22) *rannikkoalueella* aluetta, jolla on meri- tai murtovettä;

23) *vaelluskalojen nousualueella* jokien ja niiden suistojen osia, joihin merialueen vaelluskaloilla on mahdollisuus nousta ohittamalla enintään yhdet kalaportaat;

24) *sisävesialueella* Suomen sisävesistöjen osia; joista ja niiden suistoista kuitenkin vain niitä osia, joihin merialueen vaelluskalat eivät voi nousta tai joihin noustakseen niiden on ohitettava vähintään kahdet kalaportaat;

25) *Eviralla* Elintarviketurvallisuusvirasto; sekä

26) *komissiolla* Euroopan yhteisöjen komissiota.

2 luku

Vesiviljely- ja perkaamotoiminnan luvanvaraisuus ja valvonta

4 §

Vesiviljelytoiminnan hyväksymistä koskeva lupahakemus sekä viljelylaitosten omavalvonnan kuvauksen sisältö

Eläintautilain 14 a §:n 1 momentissa tarkoitettua lupaa koskevasta hakemuksesta tai sen liitteinä olevasta omavalvonnan kuvauksesta tulee käydä ilmi vähintään seuraavat tiedot:

1) toiminnanharjoittajan nimi, osoite ja yhteystiedot (puhelin, telekopio, sähköposti);

2) viljelylaitoksen nimi ja entiset nimet, käynti- ja postiosoite ja viljelylaitoksen toi-

minnasta vastaavan henkilön yhteystiedot (puhelin, telekopio, sähköposti);

3) toiminnan alkamispäivä ja viljelylaitoksen vesiviljelyrekisterinnumero;

4) olemassa olevat luvat ja hyväksynnit ja niitä koskevat oleelliset tiedot (Y-tunnus, ympäristöluvan numero ja voimassaoloaika, eläinkuljetusluvan numero, mahdollisesti erikseen määritellyt tuotantoedellytykset ja muut luvan kannalta merkitykselliset seikat);

5) viljelylaitoksen maantieteellinen sijainti, joka on määriteltävä paikkatietojärjestelmän (GIS) koordinaateilla, sekä kunta, kalastusalue ja vesistöaluekoodi;

6) kaikki tuotantosuunnat, esimerkiksi mädin haudonta, emokalatuotanto, poikastuotanto, ruokakalatuotanto, luonnonravintolamikkotuotanto, ruokaraputuotanto, poikasraputuotanto, myyntiä tai luovutusta onkilammikkoihin, verestys, perkaamo, jalostus, suoramyynti kuluttajille, rehun valmistus, koristekalojen pito tai välitys;

7) tuotantotilat eriteltynä ja tuotannon enimmäismäärä, jos tätä säännellään.

Hakemukseen liitettävän omavalvonnan kuvauksen tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot:

8) sisävesialueella sijaitsevan viljelylaitoksen yksityiskohtaiset tiedot laitoksen tulo- ja poistovesityksestä;

9) viljelylaitoksessa kasvatettavat vesiviljelyeläinten lajit;

10) toimenpiteet, joilla ennaltaehkäistään tautien leviäminen viljelylaitokseen;

11) toimenpiteet tautien seuraamiseksi viljelylaitoksessa;

12) toimenpiteet, kun jotakin tautia epäillään viljelylaitoksessa;

13) toimenpiteet, kun jokin tauti on todettu viljelylaitoksessa;

14) toimenpiteet, joilla ehkäistään tautien leviämistä viljelylaitoksen sisällä;

15) toimenpiteet, joilla estetään tautien leviäminen viljelylaitoksesta alapuoliseen vesistöön ja muihin viljelylaitoksiin;

16) kuolleiden ja sairaiden kalojen ja mahdollisen perkausjätteen käsittely;

17) pohjapiirros viljelylaitoksesta, vesityksestä sekä tulo- ja poistovesityksen sijainnista; sekä

18) kuvaus laitoksen toimintaa koskevaan kirjanpitoon sisältyvistä tiedoista kuten vesi-

viljelyeläinten hoidoista ja muista eläimille tehtävistä toimenpiteistä, kuolleisuudesta, laitokselle tulevista ja sieltä lähtevistä eläimistä ja sukusoluista sekä viljelylaitoksen puhtaanapidosta.

5 §

Tiettyjen perkaamojen hyväksymistä koskeva lupahakemus sekä perkaamolta edellytettävän omavalvonnan kuvauksen sisältö

Eläintautilain 14 a §:n 2 momentissa tarkoitettua lupaa koskevan hakemuksen tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot:

- 1) toiminnanharjoittajan nimi, osoite ja yhteystiedot (puhelin, telekopio, sähköposti);
 - 2) perkaamon nimi ja entiset nimet, käynti- ja postiosoite ja perkaamon toiminnasta vastaavan henkilön yhteystiedot (puhelin, telekopio, sähköposti);
 - 3) toiminnan alkamispäivä;
 - 4) olemassa olevat luvat ja hyväksynyt ja niitä koskevat oleelliset tiedot (Y-tunnus, ympäristöluvan numero ja voimassaoloaika, elintarvikehuoneiston numero, mahdollisesti erikseen määritellyt tuotantoedellytykset ja muut luvan kannalta merkitykselliset seikat);
 - 5) perkaamon maantieteellinen sijainti, joka on määritelty paikkatietojärjestelmän (GIS) koordinaateilla, sekä kunta, kalastusalue ja vesistöaluekoodi.
- Hakemukseen liitettävän omavalvonnan kuvauksen tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot:
- 6) perkaamossa käsiteltävät kalalajit;
 - 7) kuvaus elävien ja perkaamattomien kalojen säilytyksestä ennen käsittelyä;
 - 8) kuvaus perkaamon verestys- ja jätevesien käsittelystä;
 - 9) kuvaus perkausjätteiden käsittelystä;
 - 10) elintarvikelain (23/2006) 18 §:n mukaisen kirjanpidon kuvaus; sekä
 - 11) toimenpiteet tautien seuraamiseksi ja leviämisen ehkäisemiseksi.

6 §

Toiminnanharjoittajien valvonta ja luvan saaneita toiminnanharjoittajia koskevan luettelon julkaiseminen

Eviran on ohjattavaa ja ohjeistettava erityyppisten viljelylaitosten ja luvan saaneiden perkaamoiden toiminnan valvontaa, sekä tautiriskiä perustuvaa eläinten terveyden seurantaa viljelylaitoksilla ottaen huomioon seuraavat säännökset ja ohjeet:

1) vesiviljelyeläimiin ja niistä saataviin tuotteisiin sovellettavista eläinten terveyttä koskevista vaatimuksista sekä vesieläinten tiettyjen tautien ehkäisemisestä ja torjunnasta annetun neuvoston direktiivin (2006/88/EY, jäljempänä *vesiviljelyeläinten terveysdirektiivi*) 7 ja 10 artikla sekä mainitun direktiivin nojalla annetut säännökset ja ohjeet;

2) neuvoston direktiivin 91/67/ETY täytäntöönpanosta vesiviljeltyjen eläinten eräiden tautien vastaisten toimenpiteiden osalta annetun komission päätöksen (2004/453/EY, jäljempänä *lisävaluuspäätös*) liite II ja V; sekä

3) kalojen bakteeriperäisen munuaistaudin vastustamisesta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (3/EEO/2003, jäljempänä *BKD-asetus*) kohta 7.

Eviran ohjeiden mukaisesti lääninhallituksen on yhdessä kunnaneläinlääkärien kanssa suunniteltava ja toteutettava alueensa vesiviljelylaitosten ja luvan saaneiden perkaamoiden valvonta ja terveyden seuranta.

Viljelylaitosta tai perkaamoa valvovan eläinlääkärin on omavalvonnan kuvauksen perusteella yhdessä toiminnanharjoittajan kanssa suunniteltava keinoja tautiriskien vähentämiseksi ja tautien hallinnan parantamiseksi viljelylaitoksessa tai perkaamossa.

Eläintautilain 14 b §:n 4 momentissa tarkoitettu luettelo luvan saaneista viljelylaitoksista ja perkaamoista tulee julkaista neuvoston direktiivin 2006/88/EY täytäntöönpanosta siltä osin kuin kyse on internetpohjaisesta tietosivusta, jonka avulla saatetaan sähköisesti saataville tietoja vesiviljelyn tuotantoyrityksistä ja luvan saaneista jalostus-

laitoksista annetun komission päätöksen (2008/392/EY) mukaisesti viimeistään 1 päivänä elokuuta 2009.

3 luku

Vesiviljelyeläinten markkinoille saattamista, mereen tai vesistöihin istuttamista sekä kuljettamista koskevat yleiset terveysvaatimukset

7 §

Vesiviljelyeläinten markkinoille saattamista koskevat yleiset vaatimukset

Vesiviljelyeläimiä saa saattaa markkinoille vesiviljelylaitoksesta vain seuraavin edellytyksin:

1) laitoksen toimintaan on eläintautilain 14 a §:ssä tarkoitettu lupa;

2) istutukseen tai jatkokasvatukseen tarkoitettujen vesiviljelyeläimien on silmämääräisesti tarkasteltuina terveitä ja elinvoimaisia, eikä viljelylaitoksessa tai siinä epidemiologisessa yksikössä, josta eläimet lähetetään, ole lisääntynyttä kuolleisuutta;

3) luonnonvaraisista kaloista ja ravuista perustetut emoparvet on tutkittu liitteessä 2 mainittujen tautien ja liitteessä 3 mainittujen virus- ja bakteeritautien varalta ennen kuin niiden jälkeläisiä saatetaan markkinoille;

4) vesiviljelyeläimiä ei siirretä laitoksesta vastoin eläintautilaissa tarkoitetun viranomaisen laitokselle antamia rajoittavia määräyksiä;

5) jonkin taudin suhteen hävitettäväksi tai teurastettaviksi tarkoitettuja vesiviljelyeläimiä ei toimiteta laitoksesta istutusta tai jatkokasvatusta varten;

6) vesiviljelyeläinten kuolleisuutta seurataan, ja laitoksen kirjanpidosta on mahdollista arvioida eläinten normaali kuolleisuus viljelylaitoksessa ja sen erillisissä epidemiologisissa yksiköissä; sekä

7) jäljitettävyyden varmistamiseksi vesiviljelyeläinten vastaanottajalle tarkoitettussa kuormakirjassa tai muussa vastaavassa asiakirjassa on vähintään seuraavat tiedot: lähtöpäivä, eläinlaji, lukumäärä, ikä, keskipaino, lähtöpaikka, aiottu määränpää sekä eläinten alkuperä ja omistaja.

8 §

Vesiviljelyeläinten mereen tai vesistöihin istuttamista koskevat yleiset vaatimukset

Vesiviljelyeläimiä saa istuttaa mereen tai vesistöihin vain seuraavin edellytyksin:

1) istutettavat vesiviljelyeläimet tulevat laitoksesta, jonka toimintaan on eläintautilain 14 a §:ssä tarkoitettu lupa;

2) istutettavat vesiviljelyeläimet tulevat laitoksesta, josta on saatavilla tiedot liitteessä 2 mainittujen tautien, sekä sisävesialueen laitoksesta myös liitteessä 3 mainittujen virus- ja bakteeritautien seurannasta ja sen tuloksista sekä mahdollisista rajoittavista määräyksistä;

3) istutettavissa vesiviljelyeläimissä ei kuljetuksen aikana tai muuten ennen mereen tai vesistöön istuttamista havaita lisääntynyttä kuolleisuutta, ja ne ovat silmämääräisesti tarkasteltuina terveitä ja elinvoimaisia; sekä

4) istutuksella ei lisätä vaaraa paisetaudin tai rapuruton leviämisestä istutuspaikan läheisyydessä tai alapuolisessa vesistössä olevaan viljelylaitokseen.

Kalastuslain (286/1982) 121 §:ssä säädetään velvollisuudesta hakea työvoima- ja elinkeinokeskuksen, jäljempänä *TE-keskus*, lupa istutettaessa vesialueelle kala- tai rapulajia tai niiden kantaa, jota siellä ei ennestään ole taikka suoritettaessa kalojen tai rapujen siirtoistutus.

9 §

Vesiviljelyeläinten kuljettamista koskevat yleiset vaatimukset

Vesiviljelyeläimiä saa kuljettaa vain seuraavin edellytyksin:

1) vesiviljelyeläimiä kuljetetaan olosuhteissa, jotka eivät muuta niiden terveydentilaa taikka vaaranna vesiviljelyeläinten tai luonnonvaraisten vesieläinten terveyttä määräpakkassa tai kauttakuljetuspaikoissa;

2) niistä vesiviljelylaitoksista, perkaamoista ja jalostuslaitoksista, joissa kuljetusväline käy, pidetään kirjaa;

3) mahdollinen veden vaihto kuljetuksen aikana ei vaaranna kuljetettavien eläinten terveyttä eikä vesiviljelyeläinten tai luonnonva-

raisten vesieläinten terveyttä vedenvaihtopaikassa;

4) veden vaihdosta kuljetuksen aikana pidetään kirjaa (uuden veden ottopaikat ja veden poistopaikat); sekä

5) eläinten kuolleisuudesta kuljetuksen aikana pidetään kirjaa.

Lääninhallitus voi antaa ohjeita veden vaihtoon soveltuvista paikoista.

Kuljettamisesta säädetään lisäksi eläinten suojelusta kuljetuksen ja siihen liittyvien toimienpiteiden aikana sekä direktiivin 64/432/EY ja 93/119/EY ja asetuksen (EY) N:o 1255/97 muuttamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1/2005.

10 §

Tieteellistä tutkimusta koskevat poikkeukset

Evira voi hakemuksesta myöntää luvan poiketa tässä luvussa taikka jäljempänä 4, 5, 6 tai 7 luvussa säädetyistä vaatimuksista vesiviljelyeläinten tai luonnonvaraisten vesieläinten siirtämiseksi tutkimustiloihin tieteellistä tutkimusta varten, mikäli toiminta ei vaaranna vesiviljelyeläinten tai luonnonvaraisten vesieläinten terveyttä määräpaikassa tai kauttakuljetuspaikoissa. Samoin edellytyksin Evira saa poiketa mainituista vaatimuksista omaan tutkimustoimintaansa siirrettävien vesiviljelyeläinten tai luonnonvaraisten vesieläinten osalta.

11 §

Koristevesieläimiä koskevat poikkeukset

Mitä tässä luvussa tai jäljempänä 4 ja 5 luvussa säädetään, ei koske koristevesieläinten siirtoja sellaisten akvaarioiden, akvaariotilojen, tekolammikoiden tai altaiden välillä, joiden poistovesi ei ole suoraan yhteydessä mereen tai vesistöihin, ellei muualla laissa toisin säädetä. Vesiviljelyeläinten terveysdirektiivin nojalla annetuissa asetuksissa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen mainituissa kasvatustiloissa pidettäviä koristevesieläimiä koskevien tehtävien osalta on Evira.

Koristevesieläinten kasvattaminen ja siirtäminen eivät kuitenkaan saa vaarantaa vesiviljelyeläinten tai luonnonvaraisten vesieläinten

terveyttä minkään liitteessä 1, 2 tai 3 mainitun taudin osalta. Mikäli edellä mainittuja tauteja epäillään tai todetaan koristevesieläimissä, on sovellettava soveltuvien osin tämän asetuksen lukuja 9-13.

4 luku

Eläintautikohtaiset rajoitukset ja terveys-todistusvaatimukset siirrettäessä vesiviljelyeläimiä ja perkaamattomia viljelykaloja eri terveystuokkiin kuuluvien alueiden välillä

12 §

Vesiviljelyeläinten ja perkaamattomien viljelykalojen siirtäminen eri terveystuokkiin kuuluvien alueiden välillä

Liitteessä 4 säädetään, miten Suomen alueet jakautuvat liitteessä 2 mainittujen tautien osalta:

- 1) taudista vapaisiin alueisiin (luokka I);
- 2) alueisiin, joilla toteutetaan seurantaohjelmaa tautivapauden saavuttamiseksi (luokka II);
- 3) alueisiin, joiden terveystilanne taudin suhteen on määrittelemätön (luokka III);
- 4) alueisiin, joilla toteutetaan taudin vastustamiseksi hävittämishjelmaa (luokka IV); sekä

5) alueisiin, jotka ovat tartunnan saastuttamia ja joiden ulkopuolelle taudin leviämistä pyritään ehkäisemään, mutta joilta tautia ei pyritä aktiivisesti hävittämään (luokka V).

Kun vesiviljelyeläimiä siirretään viljelylaitosten välillä tai niitä istutetaan mereen taikka vesistöihin, saadaan:

1) alueelle, joka kuuluu jonkin liitteessä 2 mainitun taudin osalta luokkaan I, II tai IV, siirtää kyseiselle taudille alttiita eläimiä tai vektoreina toimivia eläimiä vain alueelta, joka kuuluu taudin osalta luokkaan I;

2) alueelle, joka kuuluu jonkin liitteessä 2 mainitun taudin osalta luokkaan III, siirtää kyseiselle taudille alttiita eläimiä vain alueelta, joka kuuluu taudin osalta luokkaan I, II tai III; sekä

3) alueelle, joka kuuluu jonkin liitteessä 2

mainitun taudin osalta luokkaan V, siirtää kyseiselle taudille alttiita eläimiä kaikkiin muihin luokkiin kuuluvilta alueilta.

Mitä 2 momentin 1 kohdassa säädetään, sovelletaan myös perkaamattomien, taudille alttiiden viljelykalojen siirtoihin vesiviljelylaitoksesta perkaamoon, lukuun ottamatta tässä asetuksessa jäljempänä säädettyjä poikkeuksia, joissa kalat siirretään luvan saaneeseen perkaamoon käsiteltäviksi.

Edellä 2 momentin 1 kohdassa säädetty ei kuitenkaan koske sellaisia vektoreina toimivia vesiviljelyeläimiä, joita on pidetty kyseisestä taudinaiheuttajasta vapaassa vedessä Eviran hyväksymällä tavalla niin kauan, että taudin leviämisen riski on laskenut hyväksyttävälle tasolle.

13 §

Terveystodistukset siirrettäessä vesiviljelyeläimiä ja perkaamattomia viljelykaloja eri terveystuokkiin kuuluvien alueiden välillä

Elävien vesiviljelyeläinten ja perkaamattomien viljelykalojen mukana on oltava eläinten terveystodistus silloin, kun:

1) ne tuodaan alueelle, joka liitteen 4 mukaisesti kuuluu luokkaan I, II tai IV jonkin sellaisen taudin osalta, jolle liitteen 2 mukaisesti kyseessä olevat eläimet tai perkaamattomat viljelykalat ovat alttiita tai jonka vektoreina elävät vesiviljelyeläimet voivat toimia; tai

2) ne ovat peräisin alueelta, joka liitteen 4 mukaisesti kuuluu luokkaan IV tai V jonkin sellaisen taudin osalta, jolle kyseessä olevat eläimet ovat liitteen 2 mukaisesti alttiita tai jonka vektoreina elävät vesiviljelyeläimet voivat toimia.

14 §

Terveystodistuksia koskevat vaatimukset

Edellä 13 §:ssä tarkoitetun terveystodistuksen antaa kunnaneläinlääkäri. Terveystodistus on laadittava erikseen jokaiselle kuljetuserälle ja jokaiselle vastaanottajalle. Tarkastus on tehtävä ja todistus kirjoitettava aikaisintaan 72 tuntia ennen kalojen tai sukusolujen lastausta. Yhteen kuljetuserään voi kuu-

lua useampia kuormia, jos ne lähtevät 72 tunnin kuluessa yhdeltä viljelylaitokselta samalle vastaanottajalle. Kuormissa olevien kalojen kokonaismäärä on ilmoitettava terveystodistuksen osassa I.

5 luku

Rajoitukset siirrettäessä viljelykaloja meri- tai rannikkoalueelta taikka vaelluskalojen nousualueelta sisävesialueelle

15 §

Viljelykalojen siirtäminen meri- tai rannikkoalueella taikka vaelluskalojen nousualueella sijaitsevasta kalanviljelylaitoksesta sisävesialueelle

Viljelykalojen siirtäminen meri- tai rannikkoalueella taikka vaelluskalojen nousualueella sijaitsevasta kalanviljelylaitoksesta sisävesialueen kalanviljelylaitokseen tai istutettavaksi sisävesialueelle on kielletty.

16 §

Poikkeukset viljelykalojen siirtoa koskevasta kiellosta

Evira voi myöntää luvan poiketa 15 §:ssä tarkoitetusta kiellosta viljelykalojen siirtämiseksi sisävesialueen kalanviljelylaitokselle. Lupa voidaan myöntää erityisistä syistä kuten emokalaston perustamiseksi taikka tutkimus- tai jalostustarkoitusta varten.

Luvan myöntäminen edellyttää, että siirrosta ei aiheudu vaaraa liitteessä 1 tai 2 mainitun taudin leviämisestä ja että se ei lisää vaaraa liitteessä 3 mainitun bakteeri- tai virustaudin leviämisestä. Laitokseen, josta viljelykalat on tarkoitus siirtää, ei saa kohdistua liitteessä 1 tai 2 mainitun taudin esiintymisen vuoksi asetettuja rajoittavia määräyksiä. Laitoksessa ei myöskään saa olla sellaisesta kalanviljelylaitoksesta tuotuja kaloja, johon on kohdistettu rajoittavat määräykset jonkin liitteessä 3 mainitun bakteeri- tai virustaudin esiintymisen vuoksi.

Luvan myöntäminen edellyttää lisäksi, että laitoksessa, josta viljelykalat on tarkoitus siir-

tää, on viimeisen kahden vuoden aikana toteutettu asianmukaista valvontaa ja näytteenottoa liitteessä 2 mainittujen tautien varalta, ja että näytteitä liitteessä 3 mainitun bakteeritai virustautien varalta on otettu vähintään 60 kalasta kerran vuodessa vähintään kahden vuoden ajan kielteisillä tuloksilla.

Luvassa voidaan asettaa eläintautien vastustamiseksi välttämättömiä lupaehtoja ja -määräyksiä.

17 §

Vaatimukset siirrettäessä viljelykaloja 16 §:n mukaisesti

Siirrettäessä kaloja 16 §:ssä tarkoitetulla luvalla on siirrettävästä parvesta tutkittava vähintään 150 kalaa ennen siirtoa liitteessä 2 ja 3 mainittujen bakteeri- ja virustautien varalta, ja tulosten on oltava kielteisiä. Näytteenoton jälkeen ei laitokselle saa tuoda uusia kaloja ennen kalojen mahdollista siirtämistä sisävesialueen kalanviljelylaitokselle. Kalojen terveydentilassa ennen siirtoa tapahtuvista olennaisista muutoksista on ilmoitettava Eviralle.

Siirrettäessä kalojen mätää tai maitia 16 §:ssä tarkoitetulla luvalla on kaikki emokalut tutkittava kielteisillä tuloksilla liitteessä 2 ja 3 mainittujen bakteeri- ja virustautien varalta.

Edellä 16 §:n mukaisesti siirrettävä mätä on lypsytyn jälkeen siihen saakka, kunnes tutkimustulokset valmistuvat, säilytettävä hautomossa, jonka toimintaan on eläintautilain 14 a §:n mukainen lupa ja jonka tulovesi:

1) on pohjavettä tai peräisin sisävesialueelta; tai

2) käsitellään Eviran hyväksymällä tavalla siten, että liitteessä 2 tai 3 mainittujen virus- ja bakteeritautien aiheuttajat tuhoutuvat.

Edellä 3 momentissa tarkoitetun hautomon poistovedet on:

1) laskettava meri- tai rannikkoalueelle taikka vaelluskalojen nousualueelle;

2) imeytettävä maahan Eviran hyväksymällä tavalla; tai

3) käsiteltävä Eviran hyväksymällä tavalla siten, että liitteen 2 ja 3 mainittujen virus- ja bakteeritautien aiheuttajat tuhoutuvat.

Lohen, kirjolohen, taimenen ja nieriän mätä on lisäksi käsiteltävä vastalypsytynä ja sil-

mäpisteasteella Eviran hyväksymällä menetelmällä, joka tuhoaa mädin pinnalla olevat virukset ja bakteerit. Siian ja harjuksen mätä on käsiteltävä silmäpisteasteella samalla tavalla.

18 §

Viljelykalojen siirtäminen meri- tai rannikkoalueen kalanviljelylaitoksesta vaelluskalojen nousualueen kalanviljelylaitokseen

Viljelykalojen siirtäminen meri- tai rannikkoalueella sijaitsevasta kalanviljelylaitoksesta vaelluskalojen nousualueella sijaitsevaan kalanviljelylaitokseen on kielletty.

Evira voi kuitenkin erityisistä syistä kuten emokalaston perustamiseksi taikka tutkimustai jalostustarkoitusta varten myöntää luvan poiketa 1 momentissa tarkoitetusta kiellosta. Luvan edellytysten ja luvalla tapahtuvien siirtojen osalta sovelletaan lisäksi, mitä 16 §:n 2–4 momentissa ja 17 §:ssä säädetään.

6 luku

Rajoitukset siirrettäessä luonnonvaraisia kaloja tai niiden sukusoluja meri- tai rannikkoalueelta taikka vaelluskalojen nousualueelta sisävesialueelle

19 §

Luonnonvaraisten kalojen siirto meri- tai rannikkoalueelta taikka vaelluskalojen nousualueelta vaelluskalojen nousualueella sijaitsevaan kalanviljelylaitokseen tai sisävesialueelle

Meri- tai rannikkoalueelta taikka vaelluskalojen nousualueelta peräisin olevien elävien luonnonvaraisten kalojen siirtäminen vaelluskalojen nousualueella sijaitsevaan kalanviljelylaitokseen tai sisävesialueelle on kielletty. Kielto ei kuitenkaan koske emokalojen keräämistä rannikolla tai jokisuissa sijaitseviin säilytystiloihin odottamaan mädin ja maidin lypsä.

20 §

Poikkeukset luonnonvaraisten kalojen siirtoa koskevasta kiellosta

TE-keskus voi erityisistä syistä myöntää luvan poiketa 19 §:ssä säädetystä kiellosta, jos kyse on kalataloudellisesti merkittävästä hankkeesta kuten istutusvelvoitteen täyttämisestä, emokalaston perustamisesta, vaelluskalojen luonnontuotannon lisäämisestä tai tutkimisesta taikka hävinneen lajin tai kannan palauttamisesta, eikä vastaavia kaloja ole saatavissa sisävesialueelta.

Luvan myöntäminen edellyttää, että siirto ei oleellisesti lisää liitteessä 1 tai 2 mainitun taudin eikä liitteessä 3 mainitun bakteeri- tai virustaudin leviämisen vaaraa nousualueen tai sisävesialueen kalanviljelylaitoksiin tai luonnonvaraisiin kalakantoihin. Ennen luvan myöntämistä TE-keskuksen tulee ottaa huomioon Eviran lausunto siirtoon liittyvästä kalatautien leviämisen riskistä.

Tautien leviämisen riskin arvioimisessa tulee ottaa huomioon siirron kohteena olevan kalakannan näytteenoton tulokset vähintään viideltä edeltävältä vuodelta sekä pyyntialueen lähistöllä sijaitsevien kalanviljelylaitosten ja siirrettävien kalojen määränpäänä olevan alueen terveystilanne. Luvassa voidaan asettaa eläintautien vastustamiseksi välttämättömiä lupaehtoja ja -määräyksiä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla luvalla siirrettävien kalojen tulee olla silmämääräisesti terveitä ja elinvoimaisia, eikä siirrettävissä eläinryhmissä saa esiintyä lisääntynyttä kuolleisuutta. Ennen siirtoa suoraan vesistöihin tai siirron yhteydessä on, mikäli mahdollista, näytteenotoin varmistettava, ettei siirrettävissä kaloissa esiinny liitteessä 2 tai 3 mainittuja bakteeri- ja virustauteja.

Kalanviljelylaitokselle siirrettävät kalat on pidettävä läänineläinlääkärin hyväksymällä tavalla eristettyinä muista laitoksessa pidettävistä vesiviljelyeläimistä siihen saakka, kunnes niiden terveydentila on voitu varmistaa liitteessä 2 ja 3 mainittujen bakteeri- ja virustautien varalta tehtävin tutkimuksin. Eristyksessä pidettävät eläimet eivät saa altistua taudinaiheuttajille tuloveden välityksellä eivätkä levitä taudinaiheuttajia poistoveden välityksellä. Myös eläinten hoito on järjestettävä

siten, että eläimet eivät altistu muille taudinaiheuttajille tai että taudinaiheuttajia ei leviä eristystilan ulkopuolelle.

21 §

Meri- tai rannikkoalueelta taikka vaelluskalojen nousualueelta peräisin olevien luonnonvaraisten kalojen sukusolujen siirtäminen sisävesialueelle

Meri- tai rannikkoalueelta taikka vaelluskalojen nousualueelta peräisin olevien luonnonvaraisten kalojen mädin ja maidin siirtäminen sisävesialueelle on kielletty.

22 §

Poikkeukset luonnonvaraisten kalojen sukusolujen ja vastakuoriutuneiden poikasten siirtoa koskevasta kiellosta

Poiketen siitä, mitä 21 §:ssä säädetään, meri- tai rannikkoalueelta taikka vaelluskalojen nousualueelta peräisin olevien luonnonvaraisten kalojen mätää tai maitia voidaan siirtää sisävesialueella sijaitsevaan kalanviljelylaitokseen emokalaston perustamista tai istukastuotantoa varten edellyttäen, että kaikki emokalat on tutkittu kielteisillä tuloksilla liitteessä 2 ja 3 mainittujen bakteeri- ja virustautien varalta tai että BKD- tai IPN -tautien suhteen positiiviseksi todettujen emojen mätä ja maiti poistetaan läänineläinlääkärin hyväksymällä luotettavalla tavalla.

Poiketen siitä, mitä 19 ja 21 §:ssä säädetään, siian mätää, maitia tai vastakuoriutuneita poikasia voidaan siirtää luonnonravintolammikkokasvatusta varten edellyttäen, että:

1) vähintään 60 emokalaa tai, jos emokaloja on vähemmän kuin 60, kaikki emokalat on tutkittu kielteisillä tuloksilla liitteessä 2 ja 3 mainittujen bakteeri- ja virustautien varalta; ja

2) luonnonravintolammikossa kasvatetut siian poikaset istutetaan meri- tai rannikkoalueelle taikka vaelluskalojen nousualueelle.

TE-keskus voi erityisistä syistä myöntää luvan muuhun poikkeamiseen 21 §:ssä säädetystä kiellosta, jos kyse on kalataloudellisesti merkittävästä hankkeesta kuten istutusvelvoitteen täyttämisestä, vaelluskalojen luon-

nontuotannon lisäämisestä tai sen tutkimisesta taikka hävinneen lajin tai kannan palauttamisesta. Luvan myöntäminen edellyttää, ettei siirto oleellisesti lisää liitteessä 1 tai 2 mainitun taudin eikä liitteessä 3 mainitun bakteeri- tai virustaudin leviämisen vaaraa. Ennen luvan myöntämistä TE-keskuksen tulee ottaa huomioon Eviran lausunto siirtoon liittyvästä kalatautien leviämisen riskistä. Luvassa voidaan asettaa eläintautien vastustamiseksi välttämättömiä lupaehtoja ja -määräyksiä.

23 §

Vaatimukset siirrettäessä luonnonvaraisten kalojen sukusoluja tai vastakuoriutuneita poikasia 22 §:n mukaisesti

Siirrettäessä mätää, maitia tai vastakuoriutuneita poikasia 22 §:ssä säädetyn mukaisesti on mädin haudonnassa noudatettava, mitä 17 §:n 3–5 momentissa säädetään.

7 luku

Rajoitukset käytettäessä meri- ja rannikkoalueelta pyydystettyjä luonnonvaraisia kaloja syöttikaloina ja viljeltyjen kalojen rehuna

24 §

Meri- tai rannikkoalueen luonnonvaraisten kalojen käyttö syötteinä sisävesialueella

Meri- tai rannikkoalueelta pyydystettyjen tuoreiden tai pakastettujen luonnonvaraisten kalojen tai niiden osien käyttäminen syötteinä kalastuksessa sisävesialueella on kielletty. Elävien luonnonvaraisten kalojen siirtokielosta säädetään 19 §:ssä.

25 §

Meri- tai rannikkoalueen luonnonvaraisten kalojen käyttäminen viljelykalojen rehuna

Meri- tai rannikkoalueelta pyydystettyjen tuoreiden, pakastettujen tai happokäsiteltyjen luonnonvaraisten kalojen tai niiden osien käyttäminen viljelykalojen rehuna muussa kuin tutkimustoiminnassa on kielletty.

8 luku

Toimenpiteet epäiltäessä liitteessä 1 tai 2 mainittua tautia viljelylaitoksessa

26 §

Tautiepäilystä ilmoittaminen ja välittömät menettelyohjeet

Eläinten omistajan tai haltijan velvollisuudesta ilmoittaa liitteessä 1 tai 2 mainittua tautia koskevasta epäilystä sekä velvollisuudesta eristää sairastuneeksi epäillyt eläimet säädetään eläintautilain 9 §:ssä. Taudin oireisiin voivat viitata sairauden oireiden lisäksi normaalia suurempi kuolleisuus, poikkeava käyttäytyminen tai heikentynyt ruokahalu.

Eläinlääkärin velvollisuudesta ilmoittaa liitteessä 1 tai 2 mainittua tautia koskevasta epäilystä säädetään vastustettavista eläintautien ja eläintautien ilmoittamisesta annetussa maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintä- ja elintarvikeosaston päätöksessä (1346/1995). Eläinlääkärin on annettava viljelylaitoksesta vastaavalle henkilölle tai tämän edustajalle tarvittavat menettelyohjeet. Hänen tulee kehottaa, että viljelylaitokseen ei tule ulkopuolisia henkilöitä, että turhaa liikumista viljelylaitoksessa vältetään ja että viljelylaitoksesta ei siirretä eläimiä taikka tautia mahdollisesti levittäviä tuotteita tai tavaroita.

Eviran on välittömästi ilmoitettava maa- ja metsätalousministeriölle saatuaan tiedon liitteessä 1 tai 2 mainittua tautia koskevasta epäilystä.

27 §

Tautiepäilyn tutkiminen

Jos läänineläinlääkäri saa ilmoituksen liitteessä 1 mainittua tautia koskevasta epäilystä tai hän muusta syystä epäilee viljelylaitoksessa esiintyvän kyseistä tautia, tulee hänen huolehtia, että tutkimukset epäilyn varmistamiseksi tai pois sulkemiseksi aloitetaan viipymättä. Edellä mainittu koskee myös tilanetta, jossa liitteessä 2 mainittua tautia epäillään muulla alueella kuin liitteen 4 mukaisella tartunta-alueella.

28 §

Rajoittavat määräykset

Jos läänineläinlääkäri ei voi sulkea epäilyä pois, hänen on annettava viljelylaitoksesta vastaavalle henkilölle koko viljelylaitosta koskevat rajoittavat määräykset, joilla:

1) velvoitetaan riittävällä tarkkuudella luetteloimaan viljelylaitoksessa olevat vesiviljelyeläimet altaittain, mukaan lukien sukusolut, sekä täydentämään luetteloa eläinten syntymää, kuolemaa tai todennäköistä sairastumista koskevilla tiedoilla;

2) kielletään vesiviljelyeläinten tuominen viljelylaitokseen ja niiden vieminen sieltä pois, sekä niiden siirtäminen eri kasvatusyksiköiden välillä;

3) kielletään muiden sellaisten aineiden tai välineiden, jotka voivat levittää tautia, vieminen pois viljelylaitoksesta;

4) kielletään henkilö- ja ajoneuvoliikenne viljelylaitokseen ja sieltä pois lukuun ottamatta eläinsuojelullisista tai lääkinnällisistä syistä tapahtuvaa välttämätöntä liikkumista; sekä

5) velvoitetaan huolehtimaan henkilöiden ja heidän tavaroidensa ja ajoneuvojensa asianmukaisesta puhdistuksesta ja desinfektiosta viljelylaitoksen ja sen eri osien sisään- ja uloskäyntien yhteydessä.

Rajoittavat määräykset on ulotettava koskemaan myös viljelylaitoksia, jotka:

1) ovat epidemiologisessa yhteydessä tautiepäilyn kohteena olevaan viljelylaitokseen;

2) sijaitsevat merialueella 10 kilometrin säteellä tautiepäilyn kohteena olevasta viljelylaitoksesta; tai

3) sijaitsevat sisävesialueella samalla vesistöalueella kuin tautiepäilyn kohteena oleva viljelylaitos ja jotka ovat yhteydessä mainittuun laitokseen veden tai vaeltavien kalojen välityksellä.

29 §

Rajoittavat määräykset eräissä tapauksissa sekä poikkeaminen määräyksistä

Jos läänineläinlääkäri ei pidä liitteessä 1 tai 2 mainitun taudin diagnoosia todennäköisenä, voi läänineläinlääkäri 28 §:ssä tarkoite-

tussa päätöksessään määrätä, että pykälän 1 momentin 2 - 5 kohdassa tarkoitettuja kieltoja ja toimenpiteitä ei tarvitse noudattaa lainkaan tai että vain osaa niistä on noudatettava. Rajoittavat määräykset voidaan myös ulottaa 28 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohdassa säädettyä suppeammalle alueelle, jos läänineläinlääkäri katsoo tämän suppeamman alueen riittävän takaamaan, että mahdollinen tauti ei leviä muihin viljelylaitoksiin.

Lisäksi läänineläinlääkäri voi yksittäistapauksessa myöntää hakemuksesta luvan poiketa 28 §:n 1 momentin 2 - 5 kohdassa tarkoitusta kiellosta tai toimenpiteestä edellyttäen, että luvan myöntäminen ei lisää vaaraa tartunnan leviämisestä muihin viljelylaitoksiin tai luonnonvaraisiin vesieläimiin. Luvassa voidaan asettaa tartunnan leviämisen estämiseksi välttämättömiä lupaehtoja tai -määräyksiä.

30 §

Tietojen keruu ja näytteenotto

Läänineläinlääkärin on huolehdittava, että 27 §:ssä tarkoitettun tarkastuskäynnin yhteydessä kerätään viljelylaitoksen päivittäistä kuolleisuutta koskevat tiedot vähintään kahden viikon ajalta ja toimitetaan ne tiedoksi Eviraan.

Läänineläinlääkärin on huolehdittava, että näytteet otetaan viljelylaitoksesta mahdollisimman nopeasti. Näytteet lähetetään Eviraan nopeinta mahdollista lähetystapaa käyttäen.

31 §

Epidemiologinen selvitys

Mikäli tautiepäilyä ei voida sulkea pois 27 §:ssä tarkoitettulla tarkastuskäynnillä, on läänineläinlääkärin huolehdittava, että epidemiologisen selvityksen laatiminen aloitetaan viipymättä. Selvitys tehdään aluksi siinä laajuudessa kuin on tarpeen ottaen huomioon taudin esiintymisen todennäköisyys, ja se viimeistellään, jos taudin esiintyminen vahvistetaan. Selvityksestä on käytävä ilmi:

1) sen ajanjakson pituus, jonka tauti on saattanut olla viljelylaitoksessa ennen kuin tautia on alettu epäillä tai siitä on ilmoitettu;

2) mistä tauti on voinut tulla vesiviljelylaitokseen;

3) muut sellaiset viljelylaitokset, joiden eläimet ovat voineet saada tartunnan samasta lähteestä;

4) mihin viljelylaitoksesta on myyty tai siirretty vesiviljelyeläimiä ja niiden sukusoluja ajanjaksona, jona tauti on voinut siirtyä muille laitoksille;

5) muiden eläinten, henkilöiden, ajoneuvojen, jätteiden, rehujen, tavaroiden, esineiden ja aineiden liikkuminen, jotka ovat todennäköisesti levittäneet tautia viljelylaitokseen tai sieltä pois;

6) vesialue, johon tauti on voinut levitä; ja

7) luonnonvaraiset vesieläimet, joihin tauti on voinut levitä.

Epidemiologinen selvitys on tehtävä kansallisessa valmiussuunnitelmassa olevalle lomakepohjalle.

32 §

Toimenpiteet kontaktilaitoksissa

Läänineläinlääkäriin on määrättävä kunnaneläinlääkäri tekemään tarkastus ja ottamaan tarvittavat näytteet viljelylaitoksissa, joista liitteessä 1 tai 2 mainittu tauti on epidemiologisen selvityksen perusteella saattanut tulla tautiepäilyn kohteena olevaan viljelylaitokseen tai joihin se on voinut siirtyä mainitusta viljelylaitoksesta eläinten, sukusolujen, veden, henkilöiden tai kuljetusajoneuvojen mukana tai jollakin muulla tavalla, sekä 28 §:n 2 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitetuissa viljelylaitoksissa. Kunnaneläinlääkäriin on tarkastettava viljelylaitoksen kaikki kasvatusyksiköt ja kerättävä viljelylaitoksen päivittäistä kuolleisuutta koskevat tiedot vähintään kahden viikon ajalta. Tiedot on toimitettava tiedoksi lääninhallitukseen ja Eviraan.

Kunnaneläinlääkäriin on annettava viljelylaitosta koskevat rajoittavat määräykset lukuun ottamatta tilanteita, joissa tartuntaa 27 §:ssä tarkoitettussa viljelylaitoksessa ei pidetä todennäköisenä. Rajoittavien määräysten osalta noudatetaan muutoin, mitä 28 ja 29 §:ssä säädetään.

Jos se viljelylaitos, josta tartunta on voinut levitä tai johon se on saattanut siirtyä, on toisen läänin alueella, on läänineläinlääkäriin

ilmoitettava asiasta kyseisen läänin läänineläinlääkärille, jonka on annettava kunnaneläinlääkärille edellä mainitut määräykset tarkastusten suorittamisesta ja näytteiden ottamisesta.

33 §

Tappaminen epäilyn nojalla

Jos liitteessä 1 tai 2 mainitun taudin esiintymisen todennäköisyys 27 tai 32 §:ssä tarkoitettussa viljelylaitoksessa on kliinisten oireiden tai epidemiologisten tietojen perusteella suuri, voi Evira tarvittaessa määrätä vesiviljelyeläimet lopetettaviksi jo ennen kuin diagnoosi on laboratoriotutkimuksin vahvistettu. Lopettamisessa ja sen jälkeisessä desinfektiossa noudatetaan soveltuvin osin, mitä asiasta säädetään jäljempänä tässä asetuksessa.

Läänineläinlääkäriin on huolehdittava, että vesiviljelyeläimistä otetaan näytteitä Eviran ohjeen mukaisesti eläinten lopettamisen yhteydessä, ellei näytteitä ole otettu jo aiemmin.

34 §

Rajoittavien määräysten peruuttaminen

Jos liitteessä 1 tai 2 mainitun taudin mahdollisuus suljetaan pois laboratoriotutkimuksissa, eikä ole muuta perusteltua syytä epäillä tautia esiintyvän 27 §:ssä tarkoitettussa viljelylaitoksessa, läänineläinlääkäriin on viipymättä peruutettava 28 §:ssä ja kunnaneläinlääkäriin 32 §:ssä tarkoitettut rajoittavat määräykset.

Edellä 32 §:ssä tarkoitettut rajoittavat määräykset on peruutettava myös silloin, kun 32 tai 33 §:ssä tarkoitettut toimenpiteet on tehty. Edellytyksenä peruuttamiselle on, että viljelylaitoksen eläimissä ei esiinny liitteessä 1 tai 2 mainittuun tautiin viittaavia oireita ja että viljelylaitoksessa otettujen näytteiden tutkimustulokset ovat kielteiset. Kuitenkin 28 §:n 2 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettuun viljelylaitokseen kohdistetut rajoittavat määräykset voidaan poistaa vasta, kun tautiepäily 27 §:ssä tarkoitettussa viljelylaitoksessa on todettu aiheettomaksi.

9 luku

Toimenpiteet, kun liitteessä 1 mainitun taudin esiintyminen vesiviljelyeläimissä on vahvistettu

35 §

Yleiset toimenpiteet

Evira vahvistaa liitteessä 1 mainitun taudin esiintymisen viljelylaitoksessa. Eviran on lähetettävä taudinaiheuttajan kanta yhteisön referenssilaboratorioon mahdollisimman pian diagnoosin vahvistamisesta.

Läänineläinlääkärin on viipymättä annettava viljelylaitosta ja 32 §:ssä tarkoitettuja laitoksia koskevat rajoittavat määräykset, jos niitä ei ole vielä annettu. Rajoittavien määräysten osalta noudatetaan, mitä 28 §:ssä säädetään.

Rajoittavista määräyksistä voidaan myöntää poikkeuksia siten kuin 29 §:ssä säädetään. Lupaa ei kuitenkaan voida myöntää:

1) elävien vesiviljelyeläinten viemiseen pois laitoksesta, jossa tauti on todettu, ellei eläviä eläimiä kuljeteta suoraan lopetettaviksi siten, että siitä ei aiheudu liitteessä 1 mainitun taudin leviämisen vaaraa;

2) tainnutettujen vesiviljelyeläinten viemiseen pois laitoksesta, jossa tauti on todettu, ellei näitä kuljeteta suoraan perattaviksi perkaamoon, jonka toimintaan on eläintautilain 14 a §:n 2 momentissa tarkoitettu lupa; tai

3) lopetettujen tai itsestään kuolleiden vesiviljelyeläinten viemiseen pois laitoksesta, jossa tauti on todettu, ellei näitä kuljeteta suoraan hävitettäväksi tai käsiteltäviksi muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden terveyssäänöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1774/2002 (jäljempänä *sivutuoteasetus*) mukaisesti.

36 §

Rajoitusalue

Rajoitusalueen perustamisesta vesiviljelyeläimissä esiintyvien tautien vastustamiseksi säädetään eläintautien vastustamisesta eläin-

ten kuljetuksessa annetun asetuksen 8 ja 9 §:ssä.

Läänineläinlääkärin on yhdessä Eviran kanssa tehtävä maa- ja metsätalousministeriölle kirjallinen esitys liitteessä 1 mainitun taudin saastuttaman viljelylaitoksen ympärille perustettavasta, kyseiselle eläinlajille ja taudille soveltuvasta rajoitusalueesta, mukaan luettuna suoja-alue ja seuranta-alue.

Läänineläinlääkärin on varmistettava, että toteutetaan kaikki tarvittavat lisätoimenpiteet taudin edelleen leviämisen estämiseksi luonnonvaraisiin vesieläimiin ja toisille viljelylaitoksille.

37 §

Eläinten tappaminen ja raatojen hävittäminen

Kun liitteessä 1 mainitun taudin esiintyminen viljelylaitoksessa on vahvistettu, Eviran on määrättävä kyseisen laitoksen vesiviljelyeläimet lopetettaviksi mahdollisimman nopeasti läänineläinlääkärin valvonnassa. Läänineläinlääkärin on huolehdittava, että lopetettaviksi määräytyistä eläimistä otetaan näytteitä epidemiologisia tutkimuksia varten.

Läänineläinlääkärin on lisäksi huolehdittava tapettujen ja itsestään kuolleiden eläinten raatojen hävittämisestä välittömästi eläinten tappamisen jälkeen. Raadot on käsiteltävä tai hävitettävä taudinaiheuttajan tuhoamiseksi sivutuoteasetuksessa tarkoitettussa käsittely- tai polttolaitoksessa. Kuitenkin niillä syrjäisillä alueilla, joita tarkoitetaan eläimistä saatavien sivutuotteiden hävittämisestä syrjäisillä alueilla sekä kuolleiden lemmikkieläinten hävittämisestä annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (1374/2004), raadot voidaan hävittää myös hautaamalla ne mainitussa asetuksessa säädetyllä tavalla.

Silloin kuin se on taudin leviämisen estämiseksi taikka rajoitetun raatojen käsittelykapasiteetin vuoksi tarpeen, raadot voidaan edellä 2 momentissa säädetystä poiketen hävittää polttamalla tai hautaamalla ne viljelylaitoksen läheisyyteen tai muussa paikassa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1774/2002 täytäntöönpanosta siltä osin kuin se koskee kalojen sisäistä kiertäyskieltoa, eläimistä saatavien sivutuottei-

den hautaamista ja polttamista sekä tiettyjä siirtymäkauden toimenpiteitä annetun komission asetuksen (EY) N:o 811/2003 mukaisesti.

38 §

Lopetettaviksi määrättyjen vesiviljelyeläinten hyödyntäminen elintarvikkeena

Poiketen siitä, mitä 37 §:ssä säädetään, läänineläinlääkäri voi sallia lopetettaviksi määrättyjen eläinten käyttämisen ihmisravinnoksi niiden hävittämisen sijasta edellyttäen, että eläimet ovat saavuttaneet myyntikoon ja että niissä ei havaita mitään taudin kliinisiä oireita. Vesiviljelyeläinten pyydystys, perkaaminen, jatkojalostus ja kaikki muut toimenpiteet on tällöin suoritettava olosuhteissa, jotka estävät taudinaiheuttajan leviämisen. Perkaaminen on suoritettava perkaamossa, jonka toimintaan on eläintautilain 14 a §:n 2 momentissa tarkoitettu lupa.

39 §

Eläimistä peräisin olevien aineiden, jätteiden ja muiden tavaroiden käsittely ja hävittäminen, viljelylaitoksen desinfektio sekä tyhjillään pitäminen

Läänineläinlääkäri on huolehdittava, että viljelylaitoksesta, jossa tauti on todettu, hävitetään kaikki taudin todennäköisesti saastuttamat tuotteet, sivutuotteet, aineet ja jätteet tai että ne käsitellään siten, että niissä olevat taudinaiheuttajat tuhoutuvat.

Kun viljelylaitoksen vesiviljelyeläimet on lopetettu ja raadot hävitetty tai kuljetettu pois, läänineläinlääkäri on huolehdittava, että rakennukset ja rakenteet, joissa eläimiä on pidetty, niiden ympäristö, raatojen kuljetamiseen käytetyt ajoneuvot, eläinten hoidossa käytetyt työvälineet ja kaikki muu todennäköisesti saastunut kalusto ja laitteisto puhdistetaan ja desinfioidaan. Jos välineitä ja laitteita ei ole mahdollista desinfioida, on ne hävitettävä. Myös muut rakennukset, kuten rehuvarastot sekä laituri- ja piha-alueet on tarvittaessa puhdistettava ja desinfioitava. Desinfektioitoimenpiteistä eläintautien vastustamisessa annetussa maa- ja metsätalousmi-

nisteriön eläinlääkintä- ja elintarvikeosaston ohjeessa (17/EEO/95) luetellaan desinfektioon soveltuvia aineita ja niiden käyttöpitouksuuksia. Läänineläinlääkäri valvoo desinfektiota sekä pitää yksityiskohtaista luetteloa hävitettävistä aineista ja tarvikkeista.

Viljelylaitos on pidettävä tyhjillään kyseessä olleelle taudille alttiista vesiviljelyeläimistä ja luonnonvaraisista vesieläimistä sekä mahdollisuuksien mukaan myös vedestä riittävän pitkän ajan sen jälkeen, kun se on tyhjennetty, puhdistettu ja desinfioitu. Mikäli viljelylaitosta, esimerkiksi luonnonravintolammikkoa tai verkkokassia, ei voida tyhjentää vedestä tai desinfioida, se on pidettävä tyhjillään edellä mainituista vesiviljelyeläimistä vähintään kuuden kuukauden ajan. Tämän jälkeen viljelylaitoksen vapaus taudista on varmistettava esimerkiksi istuttamalla viljelyaltaaseen tai -lammikkoon taudille herkkää eläinlajia ja tutkimalla nämä eläimet.

Evira antaa tarkemmat ohjeet viljelylaitoksen puhdistamisesta, desinfektioista, tyhjillään pidon kestosta ja taudille herkkien eläinten käytöstä tartunnan häviämisen varmistamiseksi sekä eläinten terveydentilan jatkoseurannasta.

40 §

Rajoittavien määräysten peruuttaminen

Edellä 28, 32 ja 35 §:ssä tarkoitetut rajoittavat määräykset antaneen viranomaisen on peruutettava määräykset, kun vaaditut taudin hävittämistoimenpiteet on suoritettu ja kun kyseiselle taudille ja vesiviljelyn tuotantoyritystyypeille soveltuva näytteenotto ja seuranta on toteutettu, ja sen tulokset ovat kielteiset.

10 luku

Toimenpiteet, kun liitteessä 2 mainitun taudin esiintyminen vesiviljelyeläimissä on vahvistettu

41 §

Yleiset säännökset

Evira vahvistaa liitteessä 2 mainitun taudin

esiintymisen viljelylaitoksessa. Eviran on lähetettävä taudinaiheuttajan kanta yhteisön referenssilaboratorioon mahdollisimman pian diagnoosin vahvistamisen jälkeen.

Kun liitteessä 2 mainittu tauti on vahvistettu alueella, joka on liitteen 4 mukaisesti kyseisestä taudista vapaa tai sillä on vapautteen tähtäävä seurantaohjelma, on Eviran ta-pauskohtaisesti päätettävä:

1) sovelletaanko taudin hävittämiseksi 9 luvussa säädettyjä toimenpiteitä;

2) laaditaanko alueelle taudin hävittämishjelma; vai

3) pyritäänkö ainoastaan ehkäisemään taudin leviäminen alueen ulkopuolelle vesiviljelyeläinten terveysdirektiivin 39 artiklan mukaisesti.

Edellä 2 momentissa mainittu päätös on toimitettava tiedoksi maa- ja metsätalousministeriöön, lääninhallitukseen, TE-keskukseen sekä kunnaneläinlääkärille.

42 §

Poikkeukset rajoittavista määräyksistä sekä eläinten tappamisesta sovellettaessa 9 luvun säännöksiä

Jos taudin vastustamiseen päätetään soveltaa 9 luvussa säädettyjä toimenpiteitä, läänineläinlääkäri voi, sen lisäksi, mitä 35 §:n 3 momentissa säädetään rajoittavista määräyksistä myönnettävistä poikkeuksista, myöntää luvan siirtää vesiviljelyeläimiä viljelylaitoksesta, jossa tauti on todettu, liitteen 4 mukaisesti luokkaan V kuuluvalla alueelle.

Jos taudin vastustamiseen päätetään soveltaa 9 luvussa säädettyjä toimenpiteitä, Evira voi 37 §:ssä säädetystä poiketen päättää, että kliinisesti terveitä eläimiä ei tapeta välittömästi, vaan että ne voidaan kasvattaa myyntikokoon ja sen jälkeen teurastaa ihmisravinnoksi. Laitoksen desinfiointi ja muut 39 §:ssä säädetyt toimenpiteet suoritetaan tällöin vasta, kun kaikki laitoksessa olevat eläimet on tapettu tai teurastettu ihmisravinnoksi. Päätöksen tekeminen edellyttää, että hävittämistoimenpiteiden lykkääminen ei oleellisesti

lisää vaaraa taudin leviämisestä. Viljelylaitos ja sitä ympäröivä rajoitusalue kuuluu luokkaan IV siihen saakka, kunnes 39 §:ssä säädetyt toimenpiteet on tehty. Rajoittavat määräykset voidaan peruuttaa vasta, kun 40 §:ssä säädetyt toimenpiteet on tehty.

43 §

Rajoittavat toimenpiteet

Rajoitusalueen perustamisesta vesiviljelyeläimissä esiintyvien tautien vastustamiseksi säädetään eläintautien vastustamisesta eläinten kuljetuksessa annetun asetuksen 8 ja 9 §:ssä.

Läänineläinlääkärin on yhdessä Eviran kanssa tehtävä maa- ja metsätalousministeriölle kirjallinen esitys liitteessä 2 mainitun taudin saastuttaman viljelylaitoksen ympärille perustettavasta, kyseiselle eläinlajille ja taudille soveltuvasta rajoitusalueesta, mukaan luettuna suoja-alue ja seuranta-alue.

11 luku

Toimenpiteet, kun liitteessä 1 tai 2 mainittua tautia epäillään tai todetaan esiintyvän luonnonvaraisissa vesieläimissä

44 §

Liitteessä 1 tai 2 mainitun taudin torjunta luonnonvaraisissa vesieläimissä

Kun luonnonvaraisissa vesieläimissä epäillään tai todetaan esiintyvän liitteessä 1 tai 2 mainittua tautia, on Eviran ilmoitettava siitä maa- ja metsätalousministeriöön ja yhdessä läänineläinlääkärin kanssa valvottava tilanetta ja toteutettava toimenpiteitä taudin edelleen leviämisen vähentämiseksi ja mahdollisuuksien mukaan ehkäisemiseksi.

Eviran on kirjallisesti ja säännöllisin väliajoin raportoitava toteutetuista toimenpiteistä ja niiden tuloksista maa- ja metsätalousministeriöön komissiolle ja muille jäsenvaltioille tehtävää raportointia varten.

12 luku

Toimenpiteet, kun liitteessä 3 mainittua tautia epäillään tai todetaan esiintyvän vesiviljelyeläimissä tai luonnonvaraisissa vesieläimissä

45 §

Liitteessä 3 mainitun taudin torjunta vesiviljelyeläimissä

Kun vesiviljelyeläimissä epäillään liitteessä 3 mainittua tautia alueella, joka on mainitun liitteen mukaisesti taudista vapaa tai jolla on taudin hävittämishjelma, sovelletaan tämän asetuksen lukua 8 ja lisäksi bakteeriperäisen munuaistaudin osalta BKD-asetuksen kohtaa 4.

Evira vahvistaa liitteessä 3 mainitun taudin esiintymisen viljelylaitoksessa. Kun tauti on vahvistettu vesiviljelyeläimissä alueella, joka on liitteen 3 mukaisesti taudista vapaa tai jolla on taudin hävittämishjelma, sovelletaan bakteeriperäisen munuaistaudin osalta BKD-asetuksen kohtaa 5 ja muiden tautien osalta lisävakuuspäätöksen liitteen V kohdan C säännöksiä.

Kansainvälistä tiedottamista varten Eviran on ilmoitettava maa- ja metsätalousministeriölle välittömästi, jos liitteessä 3 mainittua tautia epäillään tai todetaan alueella, joka on liitteen 3 mukaisesti taudista vapaa tai jolla on taudin hävittämishjelma.

46 §

Liitteessä 3 mainitun taudin torjunta luonnonvaraisissa vesieläimissä

Kun luonnonvaraisissa vesieläimissä epäillään tai todetaan esiintyvän liitteessä 3 mainittua tautia alueella, joka on mainitun liitteen mukaisesti taudista vapaa tai jolla on taudin hävittämishjelma, on Eviran ilmoitettava siitä maa- ja metsätalousministeriölle ja yhdessä läänineläinlääkärin kanssa valvottava tilannetta ja toteutettava toimenpiteitä taudin edelleen leviämisen vähentämiseksi ja mahdollisuuksien mukaan ehkäisemiseksi. Bakteeriperäisen munuaistaudin osalta noudatetaan BKD-asetuksen kohtaa 6.

Eviran on kirjallisesti ja säännöllisin vä-

liajoin raportoitava toteutetuista toimenpiteistä ja niiden tuloksista maa- ja metsätalousministeriölle komissiolle ja muille jäsenvaltioille tehtävää raportointia varten.

13 luku

Toimenpiteet, kun on kyse uudesta taudista tai uudesta epidemiologisesta tilanteesta

47 §

Uudet taudit ja uusi epidemiologinen tilanne

Jos vastikään on tunnistettu uusi vakava tauti, jonka syytä ei ole välttämättä vielä vahvistettu mutta jonka tiedetään voivan levitä populaatioissa ja niiden välillä vesiviljelyeläinten tai luonnonvaraisten vesieläinten taikka niistä saatavien tuotteiden välityksellä, on Eviran seurattava kyseisen taudin esiintymistä vesiviljelyeläimissä ja luonnonvaraisissa vesieläimissä. Mikäli tauti aiheuttaa merkittävän riskin vesiviljelyeläinten tai luonnonvaraisten vesieläinten terveydelle, on Eviran ilmoitettava tästä maa- ja metsätalousministeriölle ja valvottava, että asianmukaiset toimenpiteet tehdään taudin torjumiseksi ja sen leviämisen estämiseksi.

Eviran on myös ilmoitettava maa- ja metsätalousministeriölle viipymättä havainnoista, jotka koskevat liitteessä 1, 2 tai 3 mainitun taudin esiintymistä muussa kuin taudille alttiiksi tiedetyssä lajissa tai uudessa vektorilajissa. Taudin vastustamistoimenpiteiden osalta noudatetaan, mitä tämän asetuksen 9 - 12 luvussa säädetään.

14 luku

Seuranta- ja hävittämishjelmia sekä taudista vapaata asemaa koskevat viranomaistehtävät

48 §

Seuranta- ja hävittämishjelmien laatiminen

Eviran tulee laatia ja toteuttaa seuranta- ja hävittämishjelmat, joiden tarkoituksena on osoittaa koko maan tai sen jonkin alueen vapaus liitteessä 2 tai 3 mainitusta taudista.

Ohjelma on laadittava aina, kun tautivapauden saavuttaminen on tarkoituksenmukaista esimerkiksi luonnonvaraisten vesieläinten suojelemiseksi tai vesiviljelyeläinkehon toimintaedellytysten turvaamiseksi tai parantamiseksi.

Liitteessä 2 mainittujen tautien osalta ohjelmien tulee täyttää vesiviljelyeläinten terveysdirektiivin 45 artiklassa sekä mainitun direktiivin nojalla säädetty vaatimukset. Liitteessä 3 mainittujen tautien vastustamiseksi laadittujen ohjelmien tulee täyttää lisävaakuuspäätöksen liitteessä II säädetty vaatimukset.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu ohjelma tulee toimittaa maa- ja metsätalousministeriölle hyväksymistä tai komission hyväksyttäväksi toimittamista varten.

Läänineläinlääkäri on valvottava, että kunnaneläinlääkärit suorittavat ohjelmien mukaiset valvontakäynnit ja näytteenotot.

49 §

Hyväksytyjen seuranta- ja hävittämishojelmien raportointi

Hyväksytyjen seuranta- ja hävittämishojelmien etenemisen seuraamiseksi Eviran on toimitettava maa- ja metsätalousministeriölle vuosittain, viimeistään huhtikuun 15 päivänä, komission edellyttämät edellistä vuotta koskevat tiedot taudeittain ja ohjelma-alueittain eriteltyinä.

Maa- ja metsätalousministeriö tai komissio voi peruuttaa ohjelman siinä tapauksessa, että se ei enää täytä tarkoitustaan.

50 §

Esitys alueen julistamiseksi vapaaksi liitteessä 2 tai 3 mainitusta taudista

Eviran tulee vesiviljelyeläinten terveysdirektiivin 49 tai 50 artiklan ja näiden nojalla säädettyjen edellytysten täytyessä tehdä maa- ja metsätalousministeriölle esitys kokonaan tai sen jonkin alueen julistamisesta vapaaksi jostakin liitteessä 2 mainitusta taudista.

Eviran tulee lisävaakuuspäätöksen liitteessä I säädettyjen edellytysten täytyessä tehdä

maa- ja metsätalousministeriölle esitys kokonaan tai sen jonkin alueen julistamisesta vapaaksi liitteessä 3 mainitusta taudista.

51 §

Toimenpiteet tautivapaan aseman säilyttämiseksi

Kun maa tai sen jokin alue on julistettu vapaaksi liitteessä 2 tai 3 mainitusta taudista, Eviran on taudista vapaan aseman säilyttämiseksi suunniteltava alueelle tautiriskiä perustuva viljelylaitosten ja tarvittaessa myös luonnonvaraisten vesieläinten valvontaohjelma. Ohjelma on tehtävä vähintään kalenterivuodeksi kerrallaan. Läänineläinlääkäri on valvottava, että kunnaneläinlääkärit suorittavat ohjelman mukaiset vesiviljelylaitosten valvontakäynnit ja näytteenotot. Eviran on järjestettävä luonnonvaraisten vesieläinten näytteenotto-ohjelma tarkoituksenmukaiseksi katsomallaan tavalla ja valvottava sen toteutumista.

Valvontaohjelman, joka on laadittu liitteessä 2 mainitusta taudista vapaan aseman säilyttämiseksi, tulee täyttää vesiviljelyeläinten terveysdirektiivin 52 artiklassa sekä mainitun direktiivin nojalla säädetty vaatimukset.

Valvontaohjelman, joka on laadittu liitteessä 3 mainitusta taudista vapaan aseman säilyttämiseksi, tulee täyttää lisävaakuuspäätöksen liitteessä V säädetty vaatimukset.

Eviran on toimitettava maa- ja metsätalousministeriölle vuosittain, viimeistään kesäkuun 30 päivänä, yhteenveto edellisen vuoden valvontakäynneistä ja näytteenotoista ja niiden tuloksista. Liitteessä 3 mainittujen tautien osalta lisävaakuuspäätöksen liitteen V kohdassa 8 mainitut tiedot edelliseltä vuodelta on kuitenkin toimitettava vuosittain viimeistään huhtikuun 15 päivänä.

52 §

Toimenpiteet, kun taudista vapaan aseman säilyttämisen edellytyksiä on rikottu

Jos kunnaneläinlääkäri tai läänineläinlääkäri on syytä epäillä, että jollakin taudista vapaaksi julistetulla alueella sijaitsevalla vesiviljelylaitoksella on olennaisella ta-

valla rikottu eläintautilain tai tämän asetuksen säännöksiä siten, että tästä on aiheutunut merkittävää kyseisen taudin leviämisen vaaraa, sen tulee ilmoittaa asiasta välittömästi Eviralle. Eviran on ilmoitettava asiasta edelleen maa- ja metsätalousministeriölle, joka tekee päätöksen tautivapaan aseman mahdollisesta keskeyttämisestä kyseisen alueen osalta.

Läänineläinlääkäri on huolehdittava, että viljelylaitoksella tehdään viipymättä epidemiologinen selvitys sekä tautia epäiltäessä ryhdytään 8 luvussa säädettyihin toimenpiteisiin. Jos epidemiologinen selvitys vahvistaa tartunnan tapahtuneen merkittäväällä todennäköisyydellä, peruuttaa maa- ja metsätalousministeriö tai komissio taudista vapaan aseman kyseisen alueen osalta.

15 luku

Erinäiset säännökset

53 §

Laboratoriotutkimukset

Kun on kyse liitteessä 1 tai 2 mainittua tautia koskevasta epäilystä tai taudin esiintymisen vahvistamisesta, on laboratoriotutkimukset tehtävä vesiviljelyeläinten terveysdirektiivin ja sen nojalla annettujen säästöjen edellyttämällä tavalla.

Kun on kyse liitteessä 3 mainittua tautia koskevasta epäilystä tai taudin esiintymisen vahvistamisesta, on laboratoriotutkimukset tehtävä lisävakauspäätöksen liitteessä II edellytetyllä tavalla.

54 §

Rokotukset

Eläinten rokottaminen liitteessä 1, 2 tai 3 mainittua tautia vastaan on kielletty, ellei rajoitusalueen perustamista koskevassa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa tai jonkin eläintaudin vastustamista koskevassa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa toisin säädetä.

Evira voi kuitenkin hakemuksesta myöntää luvan poiketa 1 momentissa tarkoitetusta kiellosta eläinten rokottamiseksi osana sel-

laista tieteellistä tutkimusta, jonka tarkoituksena on kehittää tai testata rokotteita kontrolloituissa olosuhteissa. Luvan myöntäminen edellyttää, että tutkimuksen tekijä toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet muiden kuin tutkimuksissa käytettävien eläinten suojelemiseksi mahdollisilta tutkimuksen yhteydessä suoritettujen rokotusten haittavaikutuksilta. Edellä mainituin edellytyksin Evira voi myös poiketa 1 momentissa tarkoitetusta kiellosta eläinten rokottamiseksi osana omaa tutkimustoimintaansa. Eviran on lisäksi tehtävä ennakoilmoitus maa- ja metsätalousministeriölle rokotteita koskevan kokeen aloittamisesta.

55 §

Valmiussuunnitelma liitteessä 1 mainittujen tautien ja muiden uusien tautien varalta

Eviran on laadittava ja toimitettava maa- ja metsätalousministeriölle valmiussuunnitelma niiden liitteessä 1 mainittujen tautien varalta, joille alttiita lajeja Suomessa esiintyy, sekä 47 §:n 1 momentissa tarkoitettujen mahdollisten uusien tautien varalta. Valmiussuunnitelmassa on täsmennettävä ne kansalliset toimenpiteet, joita tarvitaan laajan taudista tiedottamisen varmistamiseksi, korkean valmiusasteen ylläpitämiseksi sekä luonnonvaraisen vesieläinkantojen suojelemiseksi. Valmiussuunnitelmaa laadittaessa tulee ottaa huomioon vesiviljelyeläinten terveysdirektiivin liitteessä VII säädetty vaatimukset. Valmiussuunnitelma on saatettava ajan tasalle joka viides vuosi.

56 §

Korvaukset

Liitteessä 1 - 3 mainittujen tautien vastustamisesta aiheutuvien kustannusten ja menettysten korvaamisesta säädetään eläintautilain 15 - 21 b §:ssä sekä helposti leviävien eläintautien vastustamisesta annetun lain (488/1960) 13 - 15 §:ssä. BKD-taudin vastustamisesta aiheutuvista korvauksista säädetään lisäksi BKD-asetuksessa.

Tässä asetuksessa säädettyistä desinfektio- toimenpiteistä sekä niihin käytetyistä aineista

ja tarvikkeista aiheutuneita kustannuksia ei makseta valtion varoista lukuun ottamatta tilanteita, joissa desinfektio on säädetty tehtäväksi sen jälkeen, kun viljelylaitoksen eläimet on viranomaisen määräyksestä tapettu.

16 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

57 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2008.

Tällä asetuksella kumotaan seuraavat säädökset, 2 ja 3 kohdassa mainitut säädökset niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen:

1) kalojen VHS-, IHN- ja ISA-taudin vastustamisesta 8 päivänä toukokuuta 2001 annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus (19/EEO/2001);

2) kalojen eräiden virustautien leviämisen ehkäisemisestä 18 päivänä joulukuuta 1998

Helsingissä 19 päivänä kesäkuuta 2008

Maa- ja metsätalousministeri *Sirkka-Liisa Anttila*

annettu maa- ja metsätalousministeriön päätös (1087/1998);

3) lohikalojen paisetaudin leviämisen ehkäisemisestä 18 päivänä joulukuuta 1998 annettu maa- ja metsätalousministeriön päätös (1086/1998);

4) ostereiden haplosporidoosin, iridoviroosin, marteilioosin, mikrokytoosin ja perki-noosin vastustamisesta 16 päivänä kesäkuuta 1997 annettu maa- ja metsätalousministeriön päätös (21/EEO/1997); sekä

5) merialueen luonnonkalojen käytöstä viljeltyjen kalojen rehuna 8 päivänä maaliskuuta 2005 annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus (157/2005).

58 §

Siirtymäsäännös

Edellä 57 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetun kumottavan päätöksen nojalla annetut Eviran ja TE-keskuksen siirtolupapäätökset ovat voimassa päätöksessä mainittuun viimeiseen voimassaolopäivään saakka.

Eläinlääkintöylitarkastaja Riitta Rahkonen

Taudit, joista EU:n alue halutaan pitää vapaana

Taudin tai taudinaiheuttajan nimi	Taudille alttiit lajit
Epitsoottinen vertamuodostavan kudoksen kuolio (EHN)	Kirjolohi (<i>Oncorhynchus mykiss</i>) ja ahven (<i>Perca fluviatilis</i>)
Epitsoottinen ulseratiivinen syndrooma (EUS)	Kalasuvut: <i>Catla</i> , <i>Channa</i> , <i>Labeo</i> , <i>Mastacembelus</i> , <i>Mugil</i> , <i>Puntius</i> ja <i>Trichogaster</i>
<i>Bonamia exitiosa</i> -loisen aiheuttama tartunta	Australianosteri (<i>Ostrea angasi</i>) ja chilenosteri (<i>Ostrea chilensis</i>)
<i>Perkinsus marinus</i> -loisen aiheuttama tartunta	Tyynenmerenosteri (<i>Crassostrea gigas</i>) ja amerikanosateri (<i>Crassostrea virginica</i>)
<i>Microcytos mackini</i> -loisen aiheuttama tartunta	Tyynenmerenosteri (<i>Crassostrea gigas</i>), amerikanosteri (<i>Crassostrea virginica</i>), olympiaosteri (<i>Ostrea conchaphila</i>) ja osteri (<i>Ostrea edulis</i>)
Taura-syndrooma	Seuraavat katkaravut: <i>Penaeus setiferus</i> , <i>Penaeus stylirostris</i> ja <i>Penaeus vannamei</i>
Yellowhead-tauti	Seuraavat katkaravut: <i>Penaeus aztecus</i> , <i>P. duorarum</i> , <i>P. japonicus</i> , <i>P. monodon</i> , <i>P. setiferus</i> , <i>P. stylirostris</i> ja <i>P. vannamei</i>

Taudit, joiden leviämistä EU:n alueella valvotaan

Taudin tai taudinaiheuttajan nimi	Taudille alttiit lajit
Virusperäinen verenvuotoseptikemia (VHS-tauti)	Silli (<i>Clupea</i> spp.), siika (<i>Coregonus</i> spp.), hauki (<i>Esox lucius</i>), kolja (<i>Gadus aeglefinus</i>), tyynenmerenturska (<i>Gadus macrocephalus</i>), turska (<i>Gadus morhua</i>), tyynenmerenlohet (<i>Oncorhynchus</i> spp.), kirjolohi (<i>Oncorhynchus mykiss</i>), viiksimade (<i>Onos mustelus</i>), taimen (<i>Salmo trutta</i>), piikkikampela (<i>Scophthalmus maximus</i>), kilohaili (<i>Sprattus sprattus</i>) ja harjus (<i>Thymallus thymallus</i>)
Tarttuva vertamuodostavan kudoksen kuolio (IHN-tauti)	Koiralohi (<i>Oncorhynchus keta</i>), hopealohi (<i>O. kisutch</i>), kirsikkalohi (<i>O. masou</i>), kirjolohi (<i>O. mykiss</i>), punalohi (<i>O. nerka</i>), kyttyrälohi (<i>O. rhodurus</i>), kuningaslohi (<i>O. tshawytscha</i>) ja lohi (<i>Salmo salar</i>)
Koikarpin herpesvirus (KHV-tauti)	Karppi ja koikarppi (<i>Cyprinus carpio</i>)
Tarttuva lohen anemia (ISA-tauti)	Kirjolohi (<i>Oncorhynchus mykiss</i>), lohi (<i>Salmo salar</i>) ja taimen (<i>Salmo trutta</i>)
Marteilioosi-nilviäistauti (<i>Marteilia refringens</i>)	Australianosteri (<i>Ostrea angasi</i>), chilenosteri (<i>O. chilensis</i>), osteri (<i>O. edulis</i>), argentiinanosteri (<i>O. puelchana</i>), sinisimpukka (<i>Mytilus edulis</i>) ja välimerensimpukka (<i>M. galloprovincialis</i>)
Bonamioosi-nilviäistauti (<i>Bonamia ostreae</i>)	Australianosteri (<i>Ostrea angasi</i>), chilenosteri (<i>O. chilensis</i>), olympiaosteri (<i>O. conchaphila</i>), aasianosteri (<i>O. denselammellosa</i>), osteri (<i>O. edulis</i>) ja argentiinanosteri (<i>O. puelchana</i>)
Äyriäisten valkopilkkutauti (White spot disease)	Kaikki Decapoda-lahkoon kuuluvat äyriäiset

Taudit, joille Suomi on saanut lisävakuuksia

Taudin tai taudinaiheut-tajan nimi	Taudille alttiit lajit	Alue, jota lisä-vakuus koskee ja sen peruste
<i>Gyrodactylus salaris</i> -loinen	Salmonidae-heimon lohikalat ja lajit, joita pidetään samassa paikassa Salmonidae-heimon lohikalojen kanssa.	Tenojoen ja Näätä-möjoen valuma-alueet; tautivapaus Paatsjoen, Luttojoen ja Uutuanjoen vesistöalueet; puskuri-vyöhyke
Tarttuva haimakuoliotauti (IPN)	Salmonidae-heimon lohikalat	Suomen sisävesi-alue; tautivapaus (Vuoksen ja Kemi-joen valuma-alueet puskurialuetta)
Bakteeriperäinen munuais-tauti (BKD)	Salmonidae-heimon lohikalat	Suomen sisävesi-alue; taudin hävit-tämisohjelma
Karpin kevätviremia (SVC)	Marmoripaksuotsa (<i>Aristichthys nobilis</i>), kultakala (<i>Carassius auratus</i>), ruutana (<i>Carassius carassius</i>), ruohokarppi (<i>Ctenopharyngodon idellus</i>), karppi ja koikarppi (<i>Cyprinus carpio</i>), hopeapaksuotsa (<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>), monni (<i>Silurus glanis</i>) ja suutari (<i>Tinca tinca</i>)	Koko maa; tautivapaus (Vuoksen vesistöalue puskurialuetta)

Alueiden terveystuokitus**Liitteen 2 taudit**

	Luokka I Taudista vapaa	Luokka II Seuran- ta- ohjelma	Luokka III Ei määri- telty	Luokka IV Hävittämis- ohjelma	Luokka V Tartun- ta-alue
Kalataudit					
IHN	Koko maa				
VHS	Koko maa, paitsi Ahvenanmaan maakunta sekä Uudenkaupungin-Pyhärannan-Rauman rajoitusalue			Ahvenanmaan maakunta ja Uudenkaupungin-Pyhärannan-Rauman rajoitusalue	
ISA	Koko maa				
KHV			Koko maa		
Nilviäisten taudit					
Marteilioosi			Koko maa		
Bonamioosi			Koko maa		
Äyriäisten taudit					
Äyriäisten valkopilkkutauti			Koko maa		

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

JULKAISIJA: OIKEUSMINISTERIÖ

N:o 470, 3 arkkia

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2008

EDITA PUBLISHING OY, PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA

ISSN 1237-3419